

Posudek vedoucího diplomové práce

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Magdalena Novotná, PhD.

Oponent diplomové práce: doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D.

Autor diplomové práce: Marie Šnajdrová

Obor: Učitelství 1. stupně ZŠ

Název práce: Učebnice formou komiksu

Diplomová práce Marie Šnajdrové **Učebnice formou komiksu** se zabývá médiem komiksu a možnostmi jeho využití ve škole. V teoretické části obecně definuje komiks, popisuje jeho jednotlivé znaky a symboliku, dokládá ukázkami z tvorby převážně současných autorů. Dotýká se také vztahu komiksu a filmu, resp. Postupů, které jsou oběma žánrům společné. Vše je opět důkladně podepřeno obrazovými příklady. Tato část textu je kompilací částí převzatých textů. Autorka pracuje s více zdroji, je patrné, že vyhledávání relevantních textů a jejich studiu věnovala dost času. Jednotlivé hlasy nijak neporovnává, nestaví je do protikladů, podrobněji je neanalyzuje ani z nich nic nevyvozuje.

Součástí práce je maketa komiksového alba. Jeho vznik autorka zdůvodňuje v textu práce několika málo výhodami komiksu (motivace, blízkost obrazů a teorie mnohočetné inteligence). Hlubší úvaha o vzdělávacím přínosu konkrétního návrhu na úrovni očekávaných výstupů/kompetencí žáků v práci chybí. „Diplomantka osvědčila schopnost podřídit vizuální složku interpretovanému obsahu, uspěla i ve volbě výrazových prostředků. Autorka také zručně zvládá kompoziční podobu publikace (rozmístění panelů/vinět na stránce, proměnlivý rytmus optického zahuštění jednotlivých stránek, proložení bloku barevným, resp. transparentním papírem. Vhodné je i zařazení prostoru, kde je žák vybídnut k aktivnímu dotváření příběhu formou dokreslování či doplňování. Celkovému vyznění publikace by prospělo konečné vyřazení stran do složek a uplatnění stabilnějšího typu vazby.“ (z předchozího posudku doc. PhDr. M. Raudenského, PhD.)

Didaktickou část představuje kapitola Manuál ke komiksu. Jednotlivé úkoly jsou nápadité, poskytují prostor pro samostatnou práci žáků. Zadání byla testována na několika žácích, z čehož v textu práce je popsána pouze jedna kazuistika žačky 5. roč., což je příliš malý vzorek k formulování obecnějších závěrů. Další slabinou, kterou si autorka uvědomuje, je fakt, že úkoly byly testovány individuálně, přestože jsou koncipovány pro práci ve škole. Komunikační rozměr problematiky se tak zcela ztratil. Kapitola Praxe je tak spíše úspěšným pokusem o sebereflexi autorky, než testem učebnice-komiksu.

Za přínosnou považují kapitolu Formy obrazů v učebnicích, ve které se autorka konečně dostává hlouběji pod povrch věcí. Kapitola obsahuje vlastní analýzu jevů. V učebnicích předmětu Člověk a jeho svět rozpoznala pět funkcí, které obrazy mohou mít, a podrobněji je popisuje a dokládá obrazovým materiálem. Marie Šnajdrová popisuje šest současných učebnic předmětu Člověk a jeho svět. Velmi zajímavá je otázka: Jaké činnosti se vážou na konkrétní obrazy? Závěr kapitoly uvádí několik zajímavých postřehů, např. že nejvíce komiksů nebo jeho prvků se objevuje ve více učebnicích v tématu Nemoc nebo tzv. obrazů bez textu.

Autorka svým textem naplňuje stanovené cíle. Po formální stránce je práce v pořádku. Oceňuji nasazení Marie Šnajdrové při dopisování textu a vytrvalost. Práci doporučuji k obhajobě.